
SURİYE'NİN YENİDEN YAPILANMASINDA AVRUPA'DA GÖRÜŞ AYRILIĞI

01.03.2019

Deutsche Welle (28 Şubat 2019)

Savaş sonrası dönemde Suriye'nin nasıl yeniden yapılandırılacağı konusunda Avrupa devletleri arasındaki görüş ayrılıkları belirginleşiyor. Farklı görüşlerin temelinde Esad'ın gelecekte oynayacağı rol yatıyor.

Yaklaşık sekiz yıldır çatışmaların yıkıma uğrattığı Suriye'de savaş sonrası dönemde ülkenin yeniden yapılandırma tartışmaları Avrupa Birliği üyeleri arasında şimdiden ihtilaf yaratıyor.

Geçmişte kendi halkına karşı kimyasal silah kullanan Devlet Başkanı Beşar Esad'ın savaş sonrası dönemde oynayacağı rol AB üyeleri için tartışmanın merkezi konumunda.

Gelecek ay Brüksel'de düzenlenmesi öngörülen ve yerinden edilmiş milyonlarca Suriyeliye yardım ulaştırmanın yanı sıra ülkenin nasıl yeniden yapılandırılacağına konuşulacağı zirvede bu görüş ayrılıklarının daha da belirginleşmesi bekleniyor.

Özellikle Almanya, Fransa ve Birleşik Krallık gibi ülkelerin başını çektiği kamp, hâlihazırda AB yaptırım rejimine tabi tutulan Esad'ın Suriye'nin geleceğinde herhangi bir rol oynamasına karşı çıkıyor.

Dolayısıyla savaş sonrası dönemde Esad'ın iktidarda kalması, bu ülkelerin Şam ile diplomatik ilişkilerini tekrar başlatmaktan kaçınmalarını beraberinde getirebilir. Söz konusu üç ülke diğer ülkelere mevcut yardımlarının kontrolünü daha da sıkılaştırma çağrısında bulundu. Berlin, Paris ve Londra, yardımların Esad'a bağlı kişilerin eline geçmesinden endişe ediyor.

Bu durum da Esad'ı içeren bir Suriye'nin yeniden yapılandırılması konusunda bu üç ülkenin isteksizliğini göz önüne seriyor.

Denklemdaki Rusya

Reuters haber ajansına konuşan bir AB yetkilisi, Suriye'nin yeniden yapılandırılması denkleminde, Esad'a destek veren Rusya'nın büyük bir talebinin olduğunu belirtti. Yetkili, "Suriye'yi yeniden yapılandırma konusunda üzerimizdeki baskılar, özellikle Rusya tarafından giderek artıyor" ifadesini kullandı.

Ancak aynı ajansa konuşan bir başka diplomat ise Esad bulunduğu sürece yeniden yapılandırma faaliyetlerine girmeye gönülsüz Almanya, Fransa ve Birleşik Krallık'ın izlediği yöntemi "stratejik sabır" sözleriyle değerlendirdi.

Rusya'nın giderek artan etkisi ve Şam'ın Arap komşularının diplomatik ilişkileri tekrar başlatmaktan söz etmesi, AB'nin Suriye'nin geleceği üzerinde ne kadar söz hakkı sahibi olabileceği sorularını beraberinde getiriyor.

Bir başka AB yetkilisi, yeniden yapılandırmadan çekinme durumunu ellerindeki "tek kaldıraç" olarak yorumladı ve ekledi: "Jeopolitik durum bize çek defterlerimizi çıkarmak için doğru zaman olmadığını söylüyor. Bu bir kaldıraç meselesi ve elimizdeki tek kaldıracı bu şekilde harcayamayız."

Göç karşıtları ortak kampta

AB içindeki aykırı görüşler ise seslerini giderek yükseliyor. Birlik'in özellikle göç politikalarına karşı çıkan ve Rusya ile yakın ilişkiler yürüten Avusturya, Macaristan ve İtalya gibi üyeler, milyonlarca Suriyeli mültecinin ülkelerine geri gönderilmesi için Esad ile konuşulması gerektiğini savunuyor.

İtalya Dışişleri Bakanı Enzo Moavero Milanesi, geçen Kasım ayında Esad'ın "muhatap alınabileceğini" söylemiş ve ülkesinin Şam'daki büyükelçiliğini tekrar açabileceğini ima etmişti.

AB yetkilileri, komşu Lübnan'daki Avrupalı diplomatik personelinin Şam'a girebilmesi için Esad'ın vize gerekliliklerini askıya aldığını belirtti.

Polonya ise AB'nin genel duruşuna karşı çıkmamakla birlikte, fırsat olması durumunda Suriyelilerin geri dönebilmesi için okul ve konut yapımına maddi destek vermeye hazır olduğunu belirtti.

Reuters'a konuşan Polonya Dışişleri Bakanı Minister Jacek Czaputowicz, "AB ile dayanışma içindeyiz, ancak bu ciddi siyasi bir sorun" ifadesini kullandı.

Ek olarak İsveç, İspanya ve İrlanda gibi ülkeler ise Suriye'deki savaş ve yıkımdan geriye hiçbir şey kalmamasından dolayı Suriyelileri geri göndermeyi tartışmanın anlamsız olduğunu belirtiyor.

Birleşmiş Milletler tahminlerine göre Suriye'nin yeniden yapılandırılması ve ekonomik zararın karşılanması için yaklaşık 388 milyar dolara ihtiyaç bulunuyor.

DW,rtr/ÇÖ,ÖA

© Deutsche Welle Türkçe

Kaynak/Source: